

อะไรที่ทำให้การกระจายอำนาจในต่างประเทศ

ประสบความสำเร็จ (1)

written by Patawee Chotanan | ตุลาคม 23, 2022

เครดิตภาพ www.pentorexchange.com

กระแสเรียกร้องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะการเลือกตั้งผู้ว่าฯ ทำให้เกิดการตื่นตัวในกลุ่มผู้รักประชาธิปไตยทั่วประเทศ อ.ปฐวี โชติอนันต์ จึงสำรวจข้อมูลการกระจายอำนาจในต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จนั้นเขาทำอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่ขับเคลื่อนเรื่องนี้อยู่เห็นอนาคตของประเทศภายใต้การกระจายอำนาจมากขึ้น

ปฐวี โชติอนันต์ เรื่อง

นับตั้งแต่เข้าสู่ปี พ.ศ.2565 เป็นต้นมา การรณรงค์เรื่องการกระจายอำนาจกลับมาเกิดกระแสขึ้นอีกครั้ง มีนักวิชาการและประชาชนที่สนใจเรื่องการกระจายอำนาจและมีความรักต่อประชาธิปไตยหลายคนเริ่มรวมกลุ่มกันอีกครั้งเพื่อเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด มีการจัดงานเสวนาในที่ต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ การเขียนบทความลงบนอินเทอร์เน็ต การจัดตั้งกลุ่ม เช่น ภาคิเครือข่ายรณรงค์เลือกตั้งผู้ว่าฯ เชียงใหม่ (ภราช.) กลุ่มราษฎรขอนแก่น กลุ่มราษฎรเชียงราย รวมทั้งจัดรณรงค์บน Facebook ในชื่อ [We're all voters: เลือกผู้ว่าฯ ทั่วประเทศต้องเกิดขึ้นจริง](#) โดยรวบรวมรายชื่อประชาชนเพื่อเสนอต่อสภาให้พิจารณาเรื่องการเลือกตั้งผู้ว่าฯ

ในช่วงที่กระแสการรณรงค์เรื่องการกระจายอำนาจยังเป็นประเด็นที่สังคมไทยให้ความสนใจอย่างมาก ผู้เขียนอยากลองเสนอให้ผู้อ่านเห็นมุมมองอีกมุมหนึ่งที่ไม่ใช่เรื่องการกระจายอำนาจหรือเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดในเมืองไทย แต่เป็นเรื่องการกระจายอำนาจในต่างประเทศว่า อะไรที่ทำให้การกระจายอำนาจในต่างประเทศประสบความสำเร็จ?

ก่อนตอบคำถามข้างต้น ผู้เขียนคิดว่า ผู้อ่านหลายท่านคงมีประสบการณ์การเดินทางไปเที่ยวในต่างประเทศหรือเคยดูรูปภาพแสดงความสวยงามของท้องถิ่นต่างๆ ที่โผล่ขึ้นมาบน Facebook ตามโปรสการ์ด หรือรูปภาพต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นความสวยงามของเมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมืองเกียวโตและเมืองโตเกียวประเทศญี่ปุ่น เมืองโซล ประเทศเกาหลี เมืองอัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ เมืองบาร์เซโลนาหรือเมืองมาดริด ประเทศสเปน เมืองโอเรกอน ประเทศสหรัฐอเมริกา เมืองลอนดอน ประเทศอังกฤษ เป็นต้น

คำถามที่เกิดขึ้นในใจของใครหลายคนที่สนใจเรื่องสังคมและการเมืองคงไม่พ้นคำถามที่ว่า ทำไมบ้านเมืองเค้าถึงเป็นแบบนั้น? ทำไมเมืองเขาถึงมีถนนที่สะอาด มีผังเมืองดี น่าอยู่อาศัย น่าไปเที่ยว? สิ่งก็ตามมา คือ คำถามที่เกิดขึ้นในใจผู้อ่าน คือ แล้วทำไมท้องถิ่นหรือเมืองในประเทศไทยถึงเป็นแบบนั้นไม่ได้?

บทความชิ้นนี้ผู้เขียนอยากชี้ให้เห็นว่า ประเทศเหล่านี้มีจุดร่วมบางอย่างที่สำคัญ ซึ่งส่งผลต่อการกระจายอำนาจและการพัฒนาท้องถิ่นในประเทศเหล่านั้น สำหรับผู้ที่สนใจเรื่องการกระจายอำนาจอาจใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจและการพัฒนาท้องถิ่นของประเทศไทยให้เข้มแข็งต่อไปในอนาคต

การดำรงอยู่ในปัจจุบันสามารถรับรู้ได้จากการศึกษาประวัติศาสตร์ เมื่อลองศึกษาประวัติศาสตร์บ้านเมืองในประเทศที่มีการกระจายอำนาจและมีการปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็ง สิ่งประเทศเหล่านี้มีร่วมกันคือ ประการแรก ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีความต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ

แม้ว่าบางประเทศอย่างเกาหลีใต้จะเคยมีการรัฐประหารเมื่อ พ.ศ.2504 และถูกปกครองโดยเผด็จการทหาร แต่เมื่อประเทศเกาหลีใต้กลับสู่เส้นทางประชาธิปไตย ผู้นำเผด็จการถูกนำตัวมาลงโทษ โดยรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง หลังจากนั้นไม่มีการรัฐประหารอีกต่อไป ประเด็นสำคัญ คือ เมื่อระบบการเมืองการปกครองของประเทศมีเสถียรภาพและเป็นประชาธิปไตย นโยบายของรัฐที่ออกมาจะคำนึงถึงคนในท้องถิ่นต่างๆ มากขึ้นเพราะว่า รัฐบาลมาจากการเลือกตั้งของประชาชน

ร้าน McDonald's เยอรมัน ภาพจาก : <https://board.postjung.com/1258236>.

ประการที่สอง ประวัติศาสตร์การต่อสู้ของคนในแต่ละเมือง แต่ละประเทศเป็นอีกสิ่งที่สำคัญ คนในแต่ละเมืองหรือในแต่ละท้องถิ่นเขาลุกขึ้นต่อสู้เพื่อปกป้องทรัพยากรของท้องถิ่น ปกป้องสิทธิเสรีภาพ พวกเขาไม่ยอมให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจหรือทำอะไรกับท้องถิ่นโดยไม่ปรึกษาหรือขอความเห็นชอบจากคนในเมือง ยกตัวอย่างเช่น สมมติรัฐบาลกลางอยากสร้างโรงไฟฟ้า รัฐบาลกลางอยากสร้างจะต้องถามคนในท้องถิ่นก่อนว่า สามารถทำได้ไหม หรือในกรณีที่บริษัทข้ามชาติอยากลงมาทำธุรกิจในท้องถิ่น แต่การลงทุนดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพเมือง บริษัทเหล่านั้นต้องปรับตัวให้เข้ากับเมือง ยกตัวอย่างเช่น ในกรุงสตอกโฮล์ม ประเทศสวีเดน หรือในประเทศเยอรมัน ร้านแมคโดนัลด์ที่โลโก้มีสีหลัก คือ สีแดงและสีเหลืองต้องเปลี่ยนเป็นสีเขียวและสีขาวเพื่อให้เข้ากับทัศนียภาพและบ้านเรือนในเมืองนั้น [มีเจ้านั้นก็ไม่สามารถทำการค้าในเมืองได้](#) บ้านเมืองเขามีกฎของเมืองที่เข้มแข็ง (City Ordinance) พวกเขาเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) คนของเขาไม่ยอมให้คนข้างนอกมาทำอะไรกับเมืองและท้องถิ่นของเขาได้ง่ายๆ สิ่งเหล่านี้กลายมาเป็นหนึ่งในทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญคือ “อย่าเอาอะไรมาทิ้งหลังบ้านฉันนะ” (not in my backyard) ถ้าจะมาทำอะไรกับบ้านของฉันต้องถามพวกฉันก่อน

ถ้าย้อนดูอดีตการเกิดขึ้นของรัฐเหล่านั้น เราจะพบว่า ความเข้มแข็งของพลเมืองมาจากการลุกขึ้นต่อสู้ของคนในประเทศของเขา กับรัฐส่วนกลางหรือกับอดีตเจ้าอาณานิคม เช่น อังกฤษ สวีเดน สามารถทำให้กษัตริย์ผู้ที่เคยมีอำนาจสูงสุดในการปกครองมาอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย บางประเทศต่อสู้จนยกเลิกสถาบันกษัตริย์และเปลี่ยนเป็นสาธารณรัฐ อย่างเช่น ฝรั่งเศส บางประเทศเป็นประเทศเกิดใหม่อย่างเช่น สหรัฐอเมริกาที่คนอเมริกาต่อสู้เพื่อประกาศอิสรภาพจากอังกฤษ หรือบางประเทศที่คนลุกขึ้นเรียกร้องต่อสู้กับเผด็จการจนสามารถนำผู้นำเผด็จการมาลงโทษได้ อย่างเช่น เกาหลีใต้ การที่พวกคนเหล่านี้ต้องต่อสู้เพื่อให้มา ซึ่งสิทธิและเสรีภาพจากผู้ปกครอง ความพยายามต่อสู้เพื่อปกป้องทรัพยากรในท้องถิ่นของตน สิ่งเหล่านี้จึงทำให้เขามีจิตวิญญาณของนักสู้เพื่อ

ปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนและทำให้กลายเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของท้องถิ่นและของประเทศชาติที่คอยตรวจสอบการทำงานของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งในเวลาต่อมา

ประการที่สาม รัฐบาลท้องถิ่นของพวกเขา*มีอิสระ (Autonomy)* ในการบริหารจัดการกิจการในท้องถิ่น การพูดว่า มีอิสระไม่ได้หมายความว่า จะสามารถแยกตัวออกไปตั้งเป็นรัฐหรือประเทศใหม่แบบที่หลายคนในประเทศไทยเป็นกังวลในเรื่องการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ตอนนี้ การใช้อำนาจในการบริหารงานของรัฐบาลท้องถิ่นของพวกเขาขึ้นอยู่กับกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งกฎหมายรัฐธรรมนูญจะกำหนดการทำงานของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นไว้อย่างกว้างๆ เช่น รัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดว่า รัฐบาลกลางมีหน้าที่รับผิดชอบงานในเรื่องการทหาร การต่างประเทศและการคลัง ส่วนงานอื่นๆ ให้มลรัฐต่างๆ ไปดูแลหรือในกฎบัตรของสหภาพยุโรปเองที่มีการกำหนดให้ท้องถิ่นต่างๆ ทำงานรับผิดชอบงานของตนเองก่อน ถ้าไม่สามารถทำได้จะให้หน่วยงานที่สูงขึ้นไปดูแล

ปัจจุบันท้องถิ่นในบางประเทศมีอำนาจที่จะดำเนินเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ในลักษณะของความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ผู้แทนจากรัฐต่างๆ สามารถไปเจรจาในเวทีต่างประเทศเพื่อการลงทุนและการค้าของรัฐนั้น หรือมีส่วนในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น ในกรณีประเทศอินเดียในประเด็นเรื่องสนธิสัญญาแม่น้ำที่สตราระหว่างอินเดียและบังกลาเทศ ผู้แทนของรัฐเบงกอลตะวันตกมีส่วนร่วมอย่างมากในการเจรจา 3 ฝ่ายระหว่างอินเดีย บังกลาเทศและตัวแทนรัฐเบงกอลตะวันตกต่อการเจรจาสนธิสัญญาเพื่อยุติความขัดแย้งระหว่างประเทศที่เกิดขึ้น

ความมีอิสระ (Autonomy) ในการบริหารจัดการกิจการในท้องถิ่นสามารถแยกออกเป็นด้านได้ดังนี้ การมีอิสระในการบริหารงานและการวางแผน รัฐบาลท้องถิ่นสามารถวางแผนงานและบริหารงานของตนได้ตามที่ต้องการใหม่ รัฐบาลกลางมีอำนาจในการแทรกแซงมากน้อยเพียงใด ความมีอิสระในการบริหารบุคคล ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถให้คุณให้โทษพนักงานหรือข้าราชการท้องถิ่นได้ใหม่ และมีอิสระในการบริหารงานด้านการคลัง ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถออกกฎหมายและเก็บภาษีได้มากน้อยเพียงใด ยกตัวอย่างเช่น ท้องถิ่นในประเทศญี่ปุ่น ในระดับจังหวัดและเทศบาลสามารถจัดเก็บภาษีรวมกันได้ประมาณ 40 % ของทั้งประเทศ ส่วนประเทศสวีเดนที่มีการแบ่งการจัดเก็บภาษีเป็น 2 ระดับตามรายได้ กล่าวคือ คนที่มีรายได้ 440,000 สวีดิชโครนต่อปี จะต้องเสียภาษีประมาณ 30-33% ให้กับท้องถิ่น โดยอัตราการเสียภาษีขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของท้องถิ่นนั้น

ถ้าคนสวีเดนมีรายได้เกิน 440,000 สวีดิชโครนต่อปี จะต้องเสียภาษีให้ระดับประเทศอีก 20% หรือมากกว่านั้นตามรายได้ที่ได้รับ หรือประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ละรัฐจะมีการกำหนดภาษีมูลค่าเพิ่มที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับแต่ละรัฐจะกำหนด เช่น มลรัฐนิวยอร์ก มีการออกกฎหมายในพ.ศ. 2565 เพื่อจัดเก็บภาษีบุคคลธรรมดาเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือชาวนิวยอร์กที่มีรายได้มากกว่าประมาณ 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตรา 10.9% จากเดิม 8.82% หรือผู้มีรายได้ประมาณ 5-25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จะเพิ่มขึ้นเป็น 10.3% จากเดิม 8.82%

เป็นต้น มากกว่านั้น แต่ท้องถิ่นในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการกำหนดจัดเก็บภาษีที่ไม่เท่ากันอีกด้วย ขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่นจะกำหนดยกตัวอย่างเช่น การจัดเก็บภาษีเมือง ประชาชนที่อาศัยในนครนิวยอร์กต้องจ่ายภาษีเมืองอยู่ที่ 13.5-14.8% [แต่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมืองแคลิฟอร์เนียต้องจ่ายภาษีเมือง 13.3%](#) เป็นต้น

ประการที่สี่ ผู้บริหารของแต่ละท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ ไม่ได้มาจากการแต่งตั้งจากส่วนกลาง ในอดีต มีบางประเทศที่เคยมีผู้บริหารท้องถิ่นที่ถูกแต่งตั้งจากส่วนกลาง แต่ปัจจุบันยกเลิกการแต่งตั้งดังกล่าว และเปลี่ยนให้ประชาชนท้องถิ่นเลือกตั้งแทน ยกตัวอย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่น ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2490 รัฐมีการจัดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกในทุกรัฐ ประเทศเกาหลีใต้ ภายหลังชัยชนะของประชาชนที่มีต่อระบอบเผด็จการ เมื่อ พ.ศ.2535 รัฐมีการจัดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าทุกรัฐเช่นเดียวกัน หรือประเทศฝรั่งเศสที่เคยมีการปกครองในส่วนภูมิภาค ภายหลังมีการปฏิรูปการกระจายอำนาจและออกกฎหมายว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของเทศบาล จังหวัดและภาคเมื่อ 2 มีนาคม พ.ศ.2525 ผลที่ตามมา คือ มีการเปลี่ยนจังหวัด ซึ่งเป็นการปกครองส่วนภูมิภาคให้กลายมาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดถูกลดอำนาจลงและเปลี่ยนไปทำหน้าที่ “ผู้ตรวจการแห่งสาธารณรัฐ” (Commissioner of the Republic) ส่วนอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดถูกถ่ายโอนไปที่สภาจังหวัดซึ่งสมาชิกมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยมี [ประธานสภาจังหวัดเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร](#)

การมีผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เป็นหลักการที่สำคัญของการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ ผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งย่อมมีสายสัมพันธ์กับประชาชนในท้องถิ่น เมื่อครบวาระมีการคืนอำนาจให้ประชาชนเลือกผู้บริหารท้องถิ่นกันใหม่ ผู้บริหารคนไหนทำหน้าที่ดีตลอดช่วงการดำรงตำแหน่งก็ได้รับการไว้วางใจจากประชาชนในการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อ คนไหนผลงานไม่ดีไม่โดดเด่นอาจจะไม่มีสิทธิแพ้ในการเลือกตั้ง ยังมีผู้สมัครหน้าใหม่ๆ ลงชิงตำแหน่งยิ่งทำให้เกิดการแข่งขันนำเสนอนโยบายเพื่อเอาใจประชาชนในพื้นที่และพิสูจน์การทำงานของตนให้ประชาชนเห็น

www.pentorexchange.com

Central Park มหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ภาพจาก : www.pentorexchange.com

ประการที่ห้า ประเทศที่มีการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นเข้มแข็ง ไม่ว่าจะเป็น อังกฤษ ญี่ปุ่น อเมริกา สวีเดน ฝรั่งเศส เยอรมัน เป็นต้น ประเทศเหล่านี้ไม่มีการปกครองส่วนภูมิภาคที่แต่งตั้งคนจากส่วนกลางลงมาเพื่อควบคุมท้องถิ่นอีกทีหนึ่ง การที่ไม่มีส่วนภูมิภาคนั้นทำให้การทำงานในพื้นที่มีเอกภาพ ผู้บริหารท้องถิ่นรับผิดชอบงานของตัวเองในแต่ละระดับตามขอบเขตงานของตน ประชาชนในพื้นที่เองเมื่อเกิดปัญหาในท้องถิ่นของตนเองก็รู้ทันทีว่า ต้องไปหาผู้บริหารท้องถิ่นคนไหนระดับใดเพราะเขาเป็นคนที่เลือกมาเองแต่แตกต่างกับประเทศไทยที่ภูมิภาคและท้องถิ่นเปรียบเสมือนเสือสองตัวอยู่ถ้ำเดียวกัน ในระดับจังหวัดมีทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดและนายก อบจ. ในระดับเมืองมีนายอำเภอและนายกเทศมนตรี ในระดับพื้นที่ชนบทมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและนายก อบต. นอกจากนี้ยังมีหน่วยราชการของกรมกระทรวงต่างๆ ที่ลงมาอยู่ในส่วนภูมิภาคทำงานทับซ้อนกับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเกษตรจังหวัด พาณิชยจังหวัด ศาลากลางจังหวัด สำนักงานและโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด เป็นต้น พอประชาชนมีปัญหา ผลผลิตเกษตร ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาการสร้างบ้าน ปัญหาสถานบันเทิง เป็นต้น เขาก็จะไปหาใครหน่วยงานเยอะเยอะไปหมด แต่ในต่างประเทศ อย่างที่กล่าวมาเขาไปหาผู้บริหารท้องถิ่นของเขาเพราะเขารู้ว่าผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจสูงสุดในบริเวณพื้นที่นั้น เวลาเกิดเหตุการณ์หรือปัญหาอะไรเกิดขึ้นสามารถสั่งการได้ทันทีไม่ต้องรอประสานงานหน่วยต่างๆ เพราะหน่วยงานเหล่านั้นอยู่ภายใต้การทำงานของผู้บริหารท้องถิ่นมีหัวหน้าคนเดียว คือ นายกท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

ในทางกลับกันถ้าผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการแต่งตั้งหรือถูกแช่แข็งไว้อย่างยาวนาน ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับผู้บริหารท้องถิ่นก็ยิ่งห่างกัน เนื่องจากผู้บริหารที่มาจากการแต่งตั้งยอมทำงานตามผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งตนเอง เพราะเป็นผู้ให้คุณให้โทษ หรือกรณีผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งแต่ถูกแช่แข็งไม่ให้มีการเลือกตั้งนานๆ สายสัมพันธ์

กับประชาชนก็จะค่อยๆ จางหายไป การทำงานมีแนวโน้มไปเอาใจผู้ที่มีอำนาจกับตนเช่นเดียวกัน สิ่งเหล่านี้ยิ่งทำให้การปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจอ่อนแอลง

นอกจากนี้การให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนอย่างสม่ำเสมอส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดการเรียนรู้ทางการเมือง ประชาชนได้เรียนรู้ว่าคนไหนควรเลือกไม่ควรเลือก คนไหนทำงานไม่ทำงาน คนไหนดีแต่พูด สิ่งเหล่านี้ประชาชนสามารถสัมผัสได้จากการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่นได้รับเลือกเข้าไป คนที่ทำงานดีก็จะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้ทำงานต่อไป

ในบทความนี้ ผู้เขียนขอจบไว้เพียงเท่านี้ก่อน บทความต่อไป ซึ่งเป็นตอนจบ ผู้เขียนจะอธิบายให้เห็นเพิ่มเติมว่า ยังมีปัจจัยสำคัญอะไรที่ส่งผลต่อการกระจายอำนาจในต่างประเทศ เพื่อที่พวกเราจะได้นำมาพิจารณาควบคู่ไปกับการเรียกร้องเรื่องการกระจายอำนาจและการเลือกตั้งที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมไทย

อ้างอิง

1. วิเชียร อินทะสี. (2556). พลวัตความเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ : จากอำนาจนิยมสู่ประชาธิปไตยที่มั่นคง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556
2. ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2553). ทฤษฎีและแนวคิด : การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น (ภาคแรก) พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ. 66-68

โปรดติดตามตอนที่ 2 เร็วๆ นี้